

Till

Regionstyrelsen för svar

Regionfullmäktige för kännedom

Granskning anläggningstillgångar

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland genomfört en granskning gällande regionens interna kontroll av anläggningstillgångar. Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsen har en tillräcklig intern kontroll avseende rutiner för redovisning av anläggningstillgångar. Detta utifrån att tillgångarna i allt väsentligt är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har klassificerats och värderats enligt god sed.

Vår samlade bedömning är att regionstyrelsen i huvudsak har en tillräcklig intern kontroll avseende rutiner för redovisning av anläggningstillgångar. Bedömningen baseras på bedömningen av en sammanvägning av revisionsfrågorna i granskningen, vilka framgår av rapporten. Vi är dock kritiska till att fastighetsbeteckning i regionens anläggningsregister saknas som gör det möjligt att stämma av mot Lantmäteriets fastighetsregister, trots tidigare påtalanden om detta från revisionen.

Efter genomförd granskning rekommenderar vi regionstyrelsen att vidta åtgärder för att ytterligare stärka den interna kontrollen:

- Utifrån resultat i Alokeringsplan (Nytt Akutsjukhus Västerås) samt eventuella verksamhetsförändringar som påverkar utnyttjandet av fastigheterna finns ett årligt behov av att beakta aktuella redovisningsfrågor. Detta avseende bl.a rivningar, saneringar, evakueringar m.m. med fokus på gränsdragning avseende resultatpåverkande kostnader och investeringsutgifter. Vi rekommenderar även att Alokeringsplanen eller motsvarande plan uppdateras årligen för att i sin tur säkerställa en tillräcklig intern kontroll i de finansiella rapporterna med tanke på regionens omfattande byggprojekt.
- I regionens riktlinjer tydliggöra hur saneringskostnader, evakueringskostnader samt försäkringsärenden redovisningsmässigt ska hanteras.
- Se över behovet att genomföra stickprovsmässiga kontroller av kostnader som kostnadsförts respektive aktiverats. Fokus bör härvidlag särskilt vara de kostnader som överstiger eller understiger fastställda gränsvärden för aktivering eller kostnadsföring. Detta för att säkerställa följsamhet till god redovisningssed.
- Fastigheter och lokaler avser huvuddelen av regionens anläggningstillgångar. Vi rekommenderar därav att inventering av fastigheter och lokaler även genomförs årligen samt redovisningsmässigt hantera resultatet av dessa inventeringar. Detta för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll i de finansiella rapporterna.
- Uppdatera/utveckla informationen avseende anläggningsregistret så att det överensstämmer med RKR:s vägledning bokföring och arkivering.
- Vidta åtgärder då fastighetsbeteckning i regionens anläggningsregister saknas som gör det möjligt att stämma av mot Lantmäteriets fastighetsregister.
- Säkerställa att inventering i enlighet med framtagen inventeringsinstruktion. Bland annat bör säkerställas att det framgår när inventering genomförts och att inventering har genomförts av två i förening.

Iakttagelser i sin helhet framgår i bifogad rapport som har godkänts vid revisorernas sammanträde 2021-10-07. Revisorerna översänder rapporten till regionstyrelsen och önskar svar senast 2022-01-10.

FÖR REGIONENS REVISORER

Hans Strandlund
Ordförande

Elisabeth Löf
Revisor

Region Västmanlands revisorer
c/o PwC
Box 885
721 23 VÄSTERÅS

Telefon: 010-212 61 18

Granskning anläggningstillgångar

Region Västmanland

September 2021

Projektledare Carl-Magnus Stenehav

Projektmedarbetare Jesper Häggman

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Inledning	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	4
Avgränsning	5
Metod	5
Iakttagelser och bedömningar	6
Inledning	6
Revisionsfråga 1 - Finns rutiner och kontroller avseende gränsdragning av vad som skall aktiveras respektive kostnadsföras?	6
Revisionsfråga 2 - Sker aktivering av investeringar och värdehöjande förbättringar utifrån god redovisningssed?	9
Revisionsfråga 3 - Sker avskrivning, utrangeringar och avyttringar av materiella anläggningstillgångar utifrån god redovisningssed?	12
Revisionsfråga 4 - Görs kontroller för att säkerställa att anläggningsregistret hålls uppdaterat och aktuellt?	15
Revisionsfråga 5 - Uppfyller anläggningsregistret kraven enligt god redovisningssed?	16
Samlad bedömning	18
Rekommendationer	18
Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	19
Bilagor	21
Bilaga 1	21
Bilaga 2	22

Sammanfattning

Bedömning

Rekommendationer

Efter genomförd granskning rekommenderar vi regionstyrelsen att vidta åtgärder för att ytterligare stärka den interna kontrollen:

- Utifrån resultat i Alokeringsplan (Nytt Akutsjukhus Västerås) samt eventuella verksamhetsförändringar som påverkar utnyttjandet av fastigheterna finns ett årligt behov av att beakta aktuella redovisningsfrågor. Detta avseende bl.a rivningar, saneringar, evakueringar m.m. med fokus på gränsdragning avseende resultatpåverkande kostnader och investeringsutgifter. Vi rekommenderar även att Allokeringsplanen eller motsvarande plan uppdateras årligen för att i sin tur säkerställa en tillräcklig intern kontroll i de finansiella rapporterna med tanke på regionens omfattande byggprojekt.
- I regionens riktlinjer tydliggöra hur saneringskostnader, evakueringskostnader samt försäkringsärenden redovisningsmässigt ska hanteras.
- Se över behovet att genomföra stickprovsmässiga kontroller av kostnader som kostnadsförts respektive aktiverats. Fokus bör härvidlag särskilt vara de kostnader som överstiger eller understiger fastställda gränsvärden för aktivering eller kostnadsföring. Detta för att säkerställa följsamhet till god redovisningssed.
- Fastigheter och lokaler avser huvuddelen av regionens anläggningstillgångar. Vi rekommenderar därav att inventering av fastigheter och lokaler även genomförs årligen samt redovisningsmässigt hantera resultatet av dessa inventeringar. Detta för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll i de finansiella rapporterna.
- Uppdatera/utveckla informationen avseende anläggningsregistret så att det överensstämmer med RKR:s vägledning bokföring och arkivering.
- Vidta åtgärder då fastighetsbeteckning i regionens anläggningsregister saknas som gör det möjligt att stämma av mot Lantmäteriets fastighetsregister.
- Säkerställa att inventering i enlighet med framtagna inventeringsinstruktion. Bland annat bör säkerställas att det framgår när inventering genomförts och att inventering har genomförts av två i förening.

Inledning

Bakgrund

Anläggningstillgångar utgör en väsentlig del av regionens resurser vilket innebär stora risker om hanteringen av dessa inte är ändamålsenlig. Det är därför centralt att regionen har en god intern kontroll över sina tillgångar och av inköp, avskrivningar, nedskrivningar, utrangeringar mm för att säkerställa en ändamålsenlig redovisning och hantering.

Regionen har en omfattande balansräkningen och där materiella anläggningstillgångar i Regionplan och budget 2021-2023 för 2021 uppgår till ca 4 mdkr. Investeringsbudgeten för 2021 uppgår till ca 1,1 mdkr. I regionen pågår flertal omfattande investeringar och byggprojekt.

Revisorerna genomförde under år 2015 en granskning av regionens anläggningsredovisning. I granskning gjordes bedömningen att rutinerna kring anläggningsregistret i huvudsak var säkra, men att uppgifterna i registret inte var helt tillförlitliga. Revisionen genomförde under år 2017 en uppföljande granskning där det framkom att åtgärder i viss utsträckning vidtagits utifrån de brister som noterades i tidigare granskning samt utifrån vad styrelsen i sitt yttrande angav att de skulle göra.

Regionens revisorer har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en granskning inom ovan rubricerat område.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om regionstyrelsen har en tillräcklig intern kontroll avseende rutiner för redovisning av anläggningstillgångar. Detta utifrån att tillgångarna i allt väsentligt är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har klassificerats och värderats enligt god sed .

Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- Finns rutiner och kontroller avseende gränsdragning av vad som skall aktiveras respektive kostnadsföras?
- Sker aktivering av investeringar och värdehöjande förbättringar utifrån god redovisningssed?
- Sker avskrivning, utrangeringar och avyttringar av materiella anläggningstillgångar utifrån god redovisningssed?
- Görs kontroller för att säkerställa att anläggningsregistret hålls uppdaterat och aktuellt?
- Uppfyller anläggningsregistret kraven enligt god redovisningssed?

Revisionskriterier

- Kommunallag
- Regionens riktlinjer och rutiner
- Lag om kommunal bokföring och redovisning

- Rådet för kommunal redovisning, rekommendationer

Avgränsning

I tid avgränsas granskningen till år 2021. Granskningen avgränsas till att omfatta regionstyrelsen och materiella anläggningstillgångar.

Metod

Granskningen har genomförts genom genomgång av rutiner och verifiering av uppställda revisionsfrågor genom stickprov.

Intervjuer har hållits med bl.a central controller med ansvar för anläggningstillgångar, controller med ansvar för anläggningsregistret samt controller med ansvar för fastighetsinvesteringar vid regionfastigheter.

Granskning har även omfattat registeranalys samt stickprov av investeringsprojekt. Analys av konton för underhåll och inventarier av mindre värde i resultaträkningen samt analys av konton för utrangeringar har genomförts.

Rapporten är sakavstämd med berörda tjänstemän.

Iakttagelser och bedömningar

Inledning

Det finns ett flertal bestämmelser om redovisning av materiella anläggningstillgångar i *Lag om kommunal bokföring och redovisning* (LKBR). Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav ska tas upp som anläggningstillgångar. Det finns även olika förtydligande där kompletterande normering från RKR som syftar till att ge information om krav på rättvisande redovisning och som möjliggör jämförbarhet, såväl över tid som mellan olika redovisningsenheter. RKR rekommendation R4 från november 2018 reglerar redovisningsfrågor avseende materiella anläggningstillgångar. En materiell anläggningstillgång avser en resurs som kontrolleras till följd av inträffade händelser och som förväntas ge ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden.

Anskaffningsvärdet motsvara utgifterna för tillgångens förvärv eller tillverkning. I anskaffningsvärdet för en förvärvad tillgång ska utöver inköpspriset även utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet räknas in.

Styrande och stödjande dokument

Region Västmanland har tagit fram följande styrdokument avseende investeringar och redovisning av anläggningstillgångar:

- Investeringspolicy, 2018-02-27
- Riktlinje investeringar, 2018-02-27
- Principer för avskrivning av materiella anläggningstillgångar, 2021-01-15
- Instruktion investeringar, 2019-08-28
- Instruktion Anläggningstillgång-investering, 2019-08-06

Inom ramen för granskningen har vi även tagit del av ett flertal stöddokument (lathundar) avseende anläggningsredovisning. En fullständig förteckning över erhållna stöddokument (lathundar) avseende anläggningsredovisning återfinns i bilaga 2.

Revisionsfråga 1 - Finns rutiner och kontroller avseende gränsdragning av vad som skall aktiveras respektive kostnadsföras?

Iakttagelser

Definition av investeringar

Av regionens *Riktlinje investeringar* och *Instruktion Anläggningstillgång-investering* framgår Region Västmanlands definition av en investering. Anläggningstillgång är en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk och innehav samt skrivs av under nyttjandetiden. Vidare ska en anläggningstillgång (investering), enligt Region Västmanland, vara en tillgång:

- vars varaktighet, det vill säga ekonomiska livslängd, är 3 år eller längre.
- vars anskaffningsvärde motsvarar minst ett halvt prisbasbelopp¹ avrundat till närmast hela tusental kronor.

¹ Undantaget fastigheter för vilka gäller att anskaffningsvärdet ska uppgå till tre basbelopp avrundat till närmast hela tusental kronor.

I *Instruktion Anläggningstillgång-investering* anges dock att undantag från huvudregel om att varje enskilt objekt ska överstiga ett halvt prisbasbelopp kan göras vid anskaffning av flera objekt som har ett naturligt samband eller om inköp av flera objekt kan anses ingå som ett led i en större inventarieinvestering. För att inköp ska kunna betraktas ha ett naturligt samband krävs att båda nedan kriterier är uppfyllda:

- att beslut om inköp av enskilda objekt ska ske vid samma tidpunkt
- att det föreligger ett funktionellt samband mellan de enskilda objekten

För att inköp ska kunna betraktas som ett led i en större inventarieinvestering krävs följande:

- det sammanlagda anskaffningsvärdet ska överstiga 3 basbelopp
- att det finns ett samband mellan de olika objekten
- att beslut om den sammanlagda investeringen ska tas vid samma tidpunkt och i samband med att budgeten beviljas

Resonemang om dessa investeringar ska ske med redovisningschef innan de beviljas. I intervju beskrivs att frågor om denna typ av investeringar uppstår löpande och att ansvariga för anläggningsregistret då stämmer av det aktuella scenariot mot regionens regelverk. Bedömning av överensstämmelse eller ej och följaktligen om kostnaderna ska aktiveras eller kostnadsföras fattas från fall till fall basis av redovisningschef utifrån dialog med anläggningsregister ansvariga medarbetare. Någon skriftlig dokumentation kring dessa beslut beskriv inte ske.

Ytterligare en förutsättning för att en anläggningstillgång ska kunna aktiveras är att regionen har kontroll över tillgången och att det är sannolikt att den medför ekonomiska fördelar eller att den medför framtida servicepotential².

Av *Riktlinje investeringar* framgår vidare att investeringar i lokaler endast omfattar värdehöjande åtgärder³. Underhållsinsatser eller funktionsanpassningar⁴ ska inte räknas som investeringar och därmed inte påverka det bokförda värdet. Av intervju framgår att Regionfastigheter förhåller sig till gränsvärde om 3 prisbasbelopp för att avgöra om en kostnad ska aktiveras eller kostnadsföras. Detta innebär att utgifter vid byten av mindre delar av en komponent för år 2021 som understiger 142 800 kr ska kostnadsföras som löpande underhåll och reparationer. I granskningen har vi bett om det finns ytterligare förtydligande kring gränsdragning mellan drift och investering men det beskrivs inte förekomma.

Enligt uppgifter hanteras b.l.a. saneringskostnader och eventuella evakueringskostnader som en driftkostnad. I intervjuer med fastighet- och serviceförvaltningen anges bla att saneringskostnader historiskt sett uppstått vid tandläkarmottagningar vid sanering av amalgam och olika insatser vid Sala sjukhus. Evakueringskostnader beskrivs inte varit frekvent förekommande, däremot kan de i framtiden uppstå kopplat till bland annat byggnation av nytt akutsjukhus i Västerås. För detta beskrivs i intervju att en byggnad vid Västerås sjukhus håller på att inredas för att kunna fungera som permanent evakueringslokal. I granskningen har vi inte funnit i någon av regionens riktlinjer hur saneringskostnader och evakueringskostnader redovisningsmässigt ska hanteras. I intervju beskrivs dock att investeringsstrateg vid regionfastigheter har god kännedom kring dessa redovisningsprinciper.

² Region Västmanlands definition av servicepotential är att en tillgångs kapacitet bidrar till att fastlagda mål uppfylls.

³ Definition av värdehöjande åtgärder: Nybyggnad, om- och tillbyggnad, funktionsanpassningar, reinvesteringar samt köp som påverkar det bokförda värdet för fastigheterna.

⁴ Definition av underhållsinsatser och funktionsanpassningar: Små ombyggnationer, belopp mindre än 3 basbelopp.

En inbyggd kontroll finns i regionens bokförings-/ekonomisystem som innebär att när en kostnad bokas som driftkostnad på något 641X-konto (bla verktyg och maskiner, möbler, beklädnadsmaterial samt övriga förbrukningsinventarier) och överstiger fastställd beloppsgräns för aktivering kommer en fråga upp vilken omber controller att säkerställa att kostnaden verkligen ska resultatföras snarare än aktiveras som en anläggningstillgång. Ytterligare kontroller genom till exempel stickprov beskrivs i intervju inte göras avseende kostnadsförda fakturor avseende drift eller investeringar.

Regionens investeringsprocess och regler kopplade till dem beskrivs i ovan listade styrande och stödjande dokument. I intervju beskrivs att regionen även har ett investeringsverktyg där bland annat ekonomisk hantering av investeringsprojekt hanteras. Månatlig kontroll avseende följsamhet till regionens fastställda process för investeringar och användande av regionens investeringsverktyg görs i samband med att anläggningsredovisning integreras till regionens investeringssystem. I de fall ett investeringsköp har gått utanför processen fångas det automatiskt upp då någon träff att inköpet inte har lagt upp i investeringsverktyget. Noterade avvikelser rapporteras till berörd förvaltning för fortsatt uppföljning. Om felaktiga mönster upptäcks så informeras förvaltningens stab om fastställd investeringsprocess samt eventuella åtgärder i form av utbildningsinsatser genomförs. Rättning av upptäckta fel beskrivs dock alltid hanteras på en övergripande regionnivå.

Bedömning

Revisionsfråga: Finns rutiner och kontroller avseende gränsdragning av vad som skall aktiveras respektive kostnadsföras?

Revisionsfrågan bedöms **uppfylld**.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på följande iakttagelser:

- Regionens regler avseende vilka kriterier en kostnad ska uppfylla för att räknas som en investering och därmed aktiveras är tydliggjorda i styrande och stödjande dokument. Av regionen fastställda regler står inte i strid med relevanta lagrum och rekommendationer.
- Vi noterar att det i regionens styrande eller stödjande dokument inte är tydliggjort hur saneringskostnader och evakueringskostnader ska hanteras. Vi rekommenderar att förtydligande behöver ske. Vi har i samband med granskningen inte noterat några avvikelser kring god sed i frågan.
- En inbyggd kontroll finns i regionens ekonomisystem som innebär att när en kostnad som överstiger beloppsgräns för aktivering bokas som driftkostnad kommer en fråga upp vilken omber controller att säkerställa att kostnaden verkligen ska resultatföras snarare än aktiveras som en anläggningstillgång. Ytterligare kontroller genom till exempel stickprov beskrivs i intervju inte göras avseende kostnadsförda fakturor.
- Stickprovskontroll anges ej regelbundet göras avseende aktiverade kostnader. Månatlig kontroll avseende följsamhet till regionens fastställda process för investeringar och användande av regionens investeringsverktyg vid inköp som innebär att investeringsprojekt läggs upp görs i samband med att anläggningsredovisning integreras till regionens investeringssystem.

Revisionsfråga 2 - Sker aktivering av investeringar och värdehöjande förbättringar utifrån god redovisningssed?

lakttagelser

Enligt RKR's rekommendation *R4 Materiella anläggningstillgångar* ska en materiell anläggningstillgång redovisas som tillgång i balansräkningen när det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelarna eller den servicepotential som har samband med innehavet kommer kommunen/regionen till del, och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

I regionens *Instruktion Anläggningstillgång-investering* anges anskaffningsvärde för en anläggningstillgång omfatta inköpspris och kostnad för att få tillgången på plats och skick för att utnyttjas för sitt ändamål. I anskaffningsvärdet kan därmed inräknas till exempel kostnad för leverans, frakt och hantering samt installation. Löner för personal som arbetar med att utveckla eller iordningställa anläggningstillgångar ska tas med i anskaffningsvärdet. Det gäller endast löneutgift för den nedlagda arbetstiden. Detta kräver att tidredovisning sker och används som grund för aktivering.

I intervju beskrivs att regionfastigheter förändrat sin hantering för aktivering av personalkostnader (upparbetad tid) relaterade investeringsprojekt under år 2019. Tidigare beskrivs att verksamheten använde sig av ett schablonpålägg som förutom projektledarens tid också skulle täcka verksamhetens overhead-kostnader. Sedan år 2019 har detta enligt uppgift korrigerats i enlighet med RKR:s rekommendation så att endast projektledares nedlagda tid bokas på respektive investeringsprojekt, därav endast lön och kostnader för PO-pålägg. Utifrån de stickprov som genomförts har vi inte funnit några avvikelser.

Komponentredovisning

Region Västmanland tillämpar komponentredovisning. Regionens regler för komponentredovisning anges i styrdokumentet *Principer för avskrivning av materiella anläggningstillgångar*. Komponentindelning enligt regionens riktlinjer ska göras om totalt anskaffningsvärde överstiger 5 mkr. För investeringar i byggnader med anskaffningsvärde mellan 3 prisbasbelopp och 5 mkr behöver komponentindelning i enskilda komponenter inte göras utan aktivering kan göras för byggnaden som en enhet. Undantaget är om en eller flera komponenter är tydliga och överstiger 1 mkr, i så fall ska den/de aktiveras som enskilda komponenter.

Vid utbyte av en komponent ska det redovisas som anskaffning av en ny anläggningstillgång samtidigt som den ersatta komponenter utrangeras och eventuellt kvarvarande redovisat värde kostnadsförs. Åtgärder som inte innebär att en hel komponent byts ut aktiveras till den del bytet medför en väsentlig tillkommande kostnad och förbättrar tillgången i förhållande till skick innan åtgärden genomfördes. Utrangering av den borttagna komponenten/delen av en komponent sker i samband med inventering.

Aktivering av gemensamma projektkostnader så som tid för projektledning, arkitekter m.fl. ska vid projektavslut fördelas på respektive komponent. Kan fördelning inte göras görs uppdelning utifrån respektive komponents totala upparbetade kostnad, vilket beskrivs ske i de flesta fall.

I styrdokument tydliggörs att för att komponentindelning ska kunna göras vid aktivering krävs att man vid upphandling tillser att entreprenör inkommer med ett tydligt underlag där kostnadsfördelningen av anbudssumman är indelad i komponenter. Detta ska sedan användas som underlag och stöd vid uppstart av projekt, registrering av projektnummer i projektregister samt komponentindelning när projektet aktiveras.

Aktivering

Av intervju framgår att det är respektive verksamhetsanknuten controller eller avseende fastighetsinvesteringar investeringsstrateg som svarar för att klassificera investeringsutgifter för aktivering eller att kostnadsföras utifrån bedömning av om kostnaden uppfyller regionens fastställda kriterier för aktivering. Som stöd för denna bedömning finns under inledningen beskrivna styrande- och stödjande dokument samt beskrivs att frågor kan ställas till controller med övergripande redovisningsansvar för anläggningsregistret och controller med ansvar för hantering av anläggningsregistret.

Respektive verksamhetsanknuten controller sammanställer underlag vilka skickas till controller ansvarig för hantering av anläggningsregistret som också är den som genomför aktiveringar. Denne utför körning för att registrera nya anläggningar i anläggningsregistret utifrån erhållna underlag. För samtliga investeringar som inte avser fastigheter görs aktivering så fort fakturor avseende investeringen har inkommit och attesterats. Kontroll görs i samband med delårsbokslut per april och augusti samt per bokslutet att samtliga fakturor som inkommit och attesterats under perioden har aktiverats. Regionfastigheter svarar för att sammanställa de fastighetsrelaterade investeringsprojekt som ska aktiveras. Sammanställda listor på projekt som ska aktiveras skickas för aktivering vid 4 tillfällen per år. Det är enligt intervju möjligt att vid behov bakdatera aktiveringen till det datum då projektet färdigställdes. Ingen kontroll beskrivs görs centralt inom regionen att det inte förekommer investeringsprojekt som bör aktiveras men som fortfarande bokas som pågående projekt. Aktivering sker baserat på projektnummer. Projektnummer är strukturerade i 11 nummer med 4 delar. Siffror 1-4 anger var i länet fastigheten befinner sig, siffror 5-6 visar vilket hus som avses, 7-9 anger om det är ett investerings- eller driftprojekt och siffror 10-11 vilken kategori som avses (t.ex. 01=huvudprojekt, 04=bygg eller 06=rör). De första 6 siffrorna i projektnumret ingår i anläggningsnumret. När ett investeringsprojekt aktiveras skrivs även hela projektnumret och projektets namn in i informationsfiken för anläggningen. Det går på detta sätt att matcha respektive anläggningsnummer med ett investeringsprojekt.

Aktivering av fastighetsinvesteringar

Regionens beloppsmässigt största investeringar avser generellt fastighetsinvesteringar, vilka regionfastigheter ansvarar för. Avseende dessa investeringar beskrivs i intervju att investeringsstrateg vid regionfastigheter har ett huvudansvar att ta fram underlag för aktivering och säkerställa att dessa är korrekta. Regionfastigheter har ett framtaget systemstöd i form av projektverktyget UNIT4 ERP. Genom systemstödet kan projekt följas över tid.

Det är också utifrån projektstyrningsverktyget som projekt avslutas och underlag för aktivering av byggprojekt tas ut. Systemet beskrivs härvidlag ha hjälpt till mycket för att få till bra underlag för aktivering. I intervju beskrivs att det är fastighetsförvaltare som initierar att ett projekt ska läggas upp. Detta görs genom att en investeringsbegäran fylls i samt att en särskild blankett fylls i med nödvändiga uppgifter för att registrera projektet och lämnas till projektkoordinator. Förutsatt att investeringsbegäran godkänns och ett projekt ska läggas upp projektverktyget skickas blanketten först till projektkoordinator som granskar blanketten och lämnar över den till byggprojektchef. Byggprojektchef granskar i sin tur blanketten och skickar den till investeringsstrateg. Investeringsstrateg kontrollerar slutligen uppgifter på blanketten om ansvar, projektnummer etc. har fyllts i korrekt. När detta har säkerställts registrerar investeringsstrateg projektet i regionens investeringsverktyg. Respektive projekt kan ha flera projektnummer knutna till sig. Respektive projektnummer svarar mot en komponent. I intervju med investeringsstrateg beskrivs att Regionfastigheter med anledning av denna struktur fördelar projektkostnader i komponenter i högre omfattning än vad regionens riktlinjer kräver.

Komponentindelning beskrivs i intervju generellt göras baserat på denna uppdelning även om en enskild komponent till exempel inte överstiger 1 mkr.

Uppföljning av respektive investeringsprojekt görs 5 gånger per år genom uppföljningsmöten där byggprojektledare, investeringsstrateg, projektkoordinator och byggprojektchef deltar. Rutindokument för vad som ska behandlas vid dessa uppföljningsmöten saknas. I samband med uppföljningarna beskrivs dock i intervju att byggprojektledarna ska ta fram en prognosuppdatering avseende projekten. I samband med uppföljningarna följer investeringsstrateg upp om det är något/några projekt som håller på att avslutas. I intervju beskrivs att byggprojektledare inom regionfastigheter under de senaste åren har blivit bättre på att avsluta projekt i samband med att de tas i bruk. Bland annat beskrivs i intervju att man för 2 år sedan förändrade befintlig rutin avseende öppningsdatum så att öppningsdatum kunde vara olika för huvudprojekt och underprojekt. Detta i syfte att möjliggöra mer tidsenlig aktivering. I intervju beskrivs att investeringsstrateg vid regionfastigheter i samband med framtagande av aktiveringsunderlag stämmer av om anläggningen behöver aktiveras retroaktivt och noterar i så fall det i aktiveringsunderlaget. Aktiveringsunderlaget stäms sedan av av förvaltare och godkänns av ekonomichef inför aktivering. För hyresgäst Anpassningar beskrivs vidare rutin att tidpunkt för aktivering sätts så att det matchar eventuellt hyrestillägg. Detta så att intäkter och kostnader matchar varandra.

Kontroller

Det framgår inte av riktlinjer vi tagit del av för granskningen att särskilda stickprovskontroller ska genomföras i samband med aktivering av investeringarna. Stickprovskontroller beskrivs heller inte genomföras rutinmässigt avseende kostnader som aktiverats som anläggningstillgångar. I intervju beskrivs dock att det i samband med aktivering av övriga investeringar/ej fastighetsrelaterade investeringar kontrolleras att alla anläggningar som läggs upp i anläggningsregistret är ett objekt i regionens investeringsverktyg. Regionens investeringsverktyg omfattar samtliga investeringar som inte avser fastigheter. Kontrollen syftar till att kontrollera om aktiveringen avser en godkänd investering, eftersom en investering måste godkännas innan det kan registreras som ett objekt i regionens investeringsverktyg. Vidare beskrivs att controller ansvarig för anläggningsregistret månatligen gör en körning i anläggningsregistret och stämmer av att aktiveringar överensstämmer avseende avdelning och belopp mot uppgifter i regionens investeringsverktyg. Hantering av upptäckta fel i samband med dessa kontroller har beskrivits på sida 7 ovan.

En särskild lathund finns för aktivering av fastighetsprojekt, av vilken framgår att controller med ansvar för anläggningsregistret inför aktivering ska kontrollera att uppgifter om: projektnummer, belopp, komponent, avskrivningstid, verksamhet och ansvarsnummer finns med i underlaget. Vidare ska kontroll göras mot projektet och resultatkonton så att totalbeloppet i erhållet underlag stämmer. Kontroll och uppföljning av pågående projekt görs slutligen i samband med att investeringsrapporter tas fram vid tre tillfällen per verksamhetsår och per förvaltning. Vi har inom ramen för granskningen tagit del av investeringsrapporter per 2021-08-31.

Stickprovskontroll aktiverade investeringsprojekt/fakturor samt driftkostnader

I granskningen per 2021-08-31 uppgår årets aktiverade anläggningar till 136 mnk och ackumulerade pågående investeringsutgifter till 811 mnkr. De aktiverade investeringsutgifterna avser bl.a byggnader, maskiner och inventarier. Av pågående investeringar avser Nytt akutsjukhus Västerås 213 mnkr, Nya Sala sjukvårdsbyggnad 396 mnkr vilka är projekt som inte är färdigställda. Övriga ej aktiverade investeringar avser i huvudsak byggprojekt till ett värde av ca 202 mnkr. I granskningen har vi gjort en

översiktlig analys som bekräftar att huvuddelen av projekten varit aktiva under året genom att kostnader bokförts i projekten.

I granskningen har vi genomfört fördjupad granskning av 14 aktiverade investeringsprojekt/fakturor. Dessa uppgår totalt till 10,5 mnkr. I granskning noterar vi följande:

- Det finns underlag i form av fakturor samt avropsbeställningar som bekräftar att det avser investeringar.
- I två projekt bedömer vi att det gått alltför lång tid mellan färdigställande och aktivering. Avvikelsen bedöms inte påverka räkenskaperna i allt väsentligt.

I granskningen har vi även genomfört en registeranalys av transaktioner som bokförts som driftkostnad för perioden januari-juni år 2021. Totalt uppgår stickproven till 15,3 mnkr fördelade på 16 fakturor. I granskningen har vi i ett fall noterat felaktig hantering avseende faktura som avser målningsarbeten (218 tkr) som kostnadsförts istället för redovisats som en investering. En rättning av felet har skett.

Bedömning

Revisionsfråga: Sker aktivering av investeringar och värdehöjande förbättringar utifrån god redovisningssed?

Revisionsfrågan bedöms **uppfylld**.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på följande iakttagelser:

- Riktlinjer och regler för aktivering av investeringar och värdehöjande förbättringar anges i styrande dokument. Fastställda riktlinjer och regler är i enlighet med RKR:s rekommendation R4 Materiella anläggningstillgångar.
- Aktivering av investeringsprojekt utgår från projektnummer. Ett projekt kan ha flera projektnummer. Rutiner för att registrera ett projekt och att under projektet följa upp att kostnader inom projektet registrerats på rätt projektnummer finns. Regionens investeringsverktyg varigenom investeringsprojekt hanteras och följs upp beskrivs härvidlag vara till stor hjälp.
- Det saknas vid tid för granskning rutin avseende att genomföra stickprovskontroller avseende anläggningar som planeras eller har aktiverats. Vilka kontroller som ska genomföras i samband med aktivering är heller inte fastställda i styrande dokument.
- Stickprovskontroller avseende aktiverade investeringar visar inte på några väsentliga felaktigheter mer än att regionstyrelsen i större utsträckning behöver säkerställa att aktivering sker i samband med att anläggningarna tas i bruk/färdigställs.
- Stickprov utifrån registeranalys av transaktioner som bokförts som driftkostnad under perioden januari-juni 2021 visar inte på några väsentliga avvikelser mot god sed.

Revisionsfråga 3 - Sker avskrivning, utrangeringar och avyttringar av materiella anläggningstillgångar utifrån god redovisningssed?

Iakttagelser

Av *Riktlinje investeringar* framgår att anläggningstillgångar med begränsad livslängd ska skrivas av systematiskt under nyttjandetiden. Regionen tillämpar rak avskrivning och avskrivningstider ska följa rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Enligt riktlinje kan i undantagsfall andra avskrivningstider förekomma, men då först efter motivering och godkännande av redovisningschef. Detta beskrivs i intervju inte vara vanligt att andra avskrivningstider används.

Avskrivningar avseende fastigheter regleras särskilt i *Principer för avskrivning av materiella anläggningstillgångar*. Av styrdokumentet framgår att restvärde och fastställda nyttjandetider för anläggningstillgångar ska omprövas systematiskt. Relaterat detta anges att det är nyttjandetiden som styr vilken avskrivningstid som ska gälla. För byggnader som omfattas av komponentavskrivning ska en årlig omprövning avseende den kvarvarande nyttjandeperioden göras. I intervju beskrivs att detta inte genomförts på ett systematiskt sätt historiskt. Inför den årliga inventeringen hösten 2021 beskrivs dock i intervju att regionfastigheter har efterfrågat att uppgift avskrivningstid ska framgå för de anläggningar som ingår i inventeringslista. Detta för att man i samband med inventering ska kunna bedöma om behov finns att revidera nyttjandeperiod för anläggningen. Motsvarande kontroll för regionens övriga anläggningar beskrivs ej vara möjlig att genomföra idag, men planeras att implementeras från och med nästa års inventeringen. Ingen ytterligare kontroll av nyttjandeperiod anges i intervju existera idag eller planeras framåt.

För komponenter har standardiserade riktvärden för avskrivningstid fastställts, antingen till ett fast årtal eller till ett spann av år. Om en byggnad ändrar prestanda eller kapacitetsutnyttjande ska en översyn av avskrivningstid göras och om förändringen bedöms väsentlig ska en justering av avskrivningstid utifrån nya förutsättningar göras. Även i de fallen en byggnad planeras att rivas eller genomgå en större ombyggnation som medför kortare nyttjandetid än ordinarie komponentindelning indikerar ska ett avsteg från riktlinjerna för komponentavskrivning göras och den förkortade nyttjandetiden användas. Av intervju framgår att rutin för kontroll av detta inte varit fullt ut implementerad historiskt. I intervju beskrivs dock att regionfastigheter håller på att revidera styrdokumentet *Principer för avskrivning av materiella anläggningstillgångar*. I reviderad version tydliggörs att fastighetsförvaltare årligen ska gå igenom sitt fastighetsbestånd och vid behov uppdatera bedömning av nyttjandetid. Detta beskrivs i intervjun ännu inte skett utan arbetssättet kommer att verkställas först under andra halvåret 2021. Denna delvis nya rutin beskrivs i intervju vara särskilt aktuellt avseende Västerås sjukhus i och med byggnationen av Nytt Akutsjukhus i Västerås och behov att riva eller rot-renovera (Renovering, Ombyggnad Tillbyggnad) äldre fastigheter på sjukhusområdet. Rivning eller rot-renovering av dessa fastigheter är prognostiserat att ske om ca 10 år. Utifrån det har regionfastigheter begärt en alokeringsplan från projektansvariga för NAV i syfte att vid behov revidera bedömd nyttjandeperiod och avskrivningstid av lokaler utifrån nyttjandeperioder. Alokeringsplanen ska enligt intervju vara Regionfastigheter tillhanda under hösten 2021. Det är vid tid för granskning inte klart om planerad översyn av nyttjandetid kommer att hinna genomföras i tid för att påverka räkenskaperna per bokslutet 2021 samt hur det kommer påverka räkenskaperna framöver.

Utrangering, nedskrivning och avyttring

Avyttring av tillgångar är inte reglerat i styrande dokument. Nedskrivning behandlas övergripande i dokumentet: *Arbetsbeskrivning för Regionfastigheter/Projekt vid Region Västmanland*. Av dokumentet framgår att om en anläggningstillgång på balansdagen har ett lägre värde än anskaffningsvärdet minskat med gjorda avskrivningar ska tillgången skrivas ned till det lägre värdet under förutsättning att värdenedgången är av bestående karaktär. Om det inte längre skulle finnas skäl för nedskrivning ska anläggningstillgången dock återföras. Dessa justeringar redovisas i resultaträkningen.

I bokslutsanvisningarna samt rutin för *Inventering av anläggningstillgångar och stöldbegärlig egendom* framgår principer kring utrangering. Utrangeringar beskrivs i intervju förekomma årligen. Särskilt kopplat till IT-utrustning, vilken dock i regel beskrivs ha ett restvärde som är noll. Beslut att utränga en anläggning fattas av

redovisningschef och generellt beskrivs att det finns ett politiskt beslut i grunden. Detta gäller särskilt om det avser en större utrangering, vilka generellt avser byggnadsinventarier och därmed görs av Fastighet- och serviceförvaltningen. För dessa utrangeringar beskrivs i intervju att beslutet ofta går upp till regionstyrelsen.

Nedskrivningar beskrivs i intervju vara sällsynta inom regionen och beskrivs senast skett år 2013. Beslut om nedskrivning beskrivs i det fallet fattats av regionstyrelsen. Övergripande beskrivs att beslutsgången är den samma för nedskrivningar som den beskriven för utrangeringar ovan.

Försäljningar och avyttringar beskrivs i intervju även dessa vara sällsynta inom regionen. Under år 2021 har regionen avyttrat/sålt sjukhusfastigheten i Sala för cirka 17,6 mnkr. Beslut om försäljning har fattats av regionfullmäktige 2021-04-20 § 46 medan kontrakt är undertecknat av regionstyrelsens ordförande och regiondirektör 2021-03-01. Underlag för erhållen inbetalning av köpeskillning överensstämmer med kontrakt samt regionfullmäktigesbeslut. I granskningen har vi även tagit del av underlag som styrker utrangering av fastigheten i anläggningsregistret.

I intervju framkommer det att det för närvarande pågår ett försäkringsärendet då en sjukhuslokal har drabbats av omfattande fuktskador som innebär att omfattande renoveringsarbete behöver göras för att återställa lokalen. Några interna riktlinjer för hur denna typ av ärenden hanteras redovisningsmässigt förekommer inte. Enligt RKR ska uppkomsten av en skada på en anläggningstillgång ske som en nedskrivning av anläggningens värde, kostnaderna för återställande hanteras som en investering. Slutligen hanteras ersättning som en intäkt det året ersättning betalas ut. I samband med sakavstämning anges att regionen kommer att följa RKR:s information.

Bedömning

Revisionsfråga: Sker avskrivning, utrangeringar och avyttringar av materiella anläggningstillgångar utifrån god redovisningssed?

Revisionsfrågan bedöms **uppfylld**.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på följande iakttagelser:

- Riktlinjer för hur avskrivning av anläggningstillgångar ska hanteras inom regionen är fastställt i styrande dokument.
- Regionen tillämpar komponentredovisning och riktlinjer och regler för detta är fastställda i styrande dokument. Hanteringen av projektkostnader för att möjliggöra fördelning i komponenter utgår från fördelning på olika projektnummer där kostnader fördelas löpande under ett projekt och som sen ligger till grund för aktivering.
- Avyttring av tillgångar är inte reglerat i styrande dokument. Utifrån de stickprov som genomförts gör vi bedömningen att regionen inte avviker mot god sed.
- Regionens interna styrdokument hanterar inte redovisning av skador på anläggningstillgångar samt försäkringsärenden.

Revisionsfråga 4 - Görs kontroller för att säkerställa att anläggningsregistret hålls uppdaterat och aktuellt?

Iakttagelser

Inventering

I intervju beskrivs att regionen har en rutin att inventering av respektive verksamhets inventarier, IT-utrustning och materiel ska göras vartannat år. Inventeringen genomförs genom att controller ansvarig för anläggningsregistret tar ut listor/utdrag ur

anläggningsregistret per verksamhet baserat på vad som inte inventerats året innan. Dessa skickas till berörda verksamheter under senvåren/sommaren och inventering ska därefter genomföras av respektive verksamhet senast per november. I samband att inventeringslistor skickas ut skickar controller med ansvar för anläggningsregistret även ut en instruktion för hur inventeringen ska dokumenteras. Resultat av inventeringen dokumenteras och signeras av respektive verksamhet. Inventeringen ligger sedan till grund för eventuella justeringar av anläggningsregistret. I intervju beskrivs att dessa årliga inventeringar generellt medför vissa justeringar i regionens anläggningsregister.

Vi har för granskningen tagit del av instruktion Inventering av anläggningstillgångar för år 2020 samt 22 stycken signerade inventeringsintyg för inventeringar genomförda år 2020. Resultat av genomförd inventering noteras i utskickade inventeringslistor i enlighet med instruktion. Samtliga erhållna inventeringslistor är signerade. I ett antal fall noteras dock att endast en person har signerat inventeringslistan. Enligt instruktion ska så väl den som utför inventeringen och ansvarig chef signera inventeringslistan. I de fall då endast en person har signerat inventeringslistan beskrivs att det är ansvarig chef som utfört inventeringen. Denna hantering är inte korrekt utifrån utskickad inventeringsinstruktion. I intervju beskrivs dock att inventeringslistor som signerats av ansvarig chef accepteras och att eventuella nedskrivningar och utrangeringar som resulterar av dem utförs. Av instruktion framgår vidare att inventeringslistor ska vara inskickade till controllerservice senast den 1 november. Endast cirka hälften av de inventeringslistor vi har tagit del av är daterade. Av daterade inventeringslistor framgår att ett par har lämnats in efter den 1 november, dock har dessa lämnats in under början av november.

Inventering av byggnader/fastigheter beskrivs inte historiskt ha skett lika ofta och med samma rutinbundenhet som inventarier, maskiner etc. Behov att inventera även fastighetsbeståndet mer frekvent för att uppdatera bedömning av nyttjandeperiod har dock aktualiserats i samband med pågående byggnation av nytt akutsjukhus i Västerås. I intervju beskrivs att inventering av byggnader planeras att ske mer frekvent framöver samt att rutin för detta planeras att skrivas in i styrande dokument. Enligt intervju med investeringsstrateg vid region- och fastighetsförvaltningen framgår det att inventeringen från och med år 2021 kommer att kompletteras med upplagd avskrivningstid mot faktisk nyttjandeperiod för att säkerställa en korrekt hantering.

I tidigare genomförd granskning från år 2017 som avsåg en uppföljning av tidigare genomförda granskningar avseende anläggningstillgångar framgår det bl.a att det finns skillnader mellan regionens anläggningsregister och Lantmäteriets fastighetsregister samt att det i regionens anläggningsregister saknas fastighetsbeteckningar. Regionstyrelsen svarade revisionen 2017-11-29 att ett arbete pågår med kvalitetsförbättrande åtgärder. I intervju med regionfastigheters investeringsstrateg beskrivs att regionens anläggningsregister inte är uppbyggt efter den fastighetsbeteckning som framgår i lantmäteriets fastighetsregister kan en direkt jämförelse mellan antalet fastigheter i lantmäteriets register och regionens anläggningssystem inte göras. I intervju med investeringsstrateg anges att förvaltargruppen inom regionfastigheter har ett pågående arbete en uppdatering och

genomlysning av detta utifrån ett aktuellt fastighetsregister från Lantmäteriet. Arbetet kommer leda fram till en förteckning där det framgår vilka fastigheter/byggnader som finns i anläggningsregistret och ska jämföras mot fastighetsbeteckning från Lantmäteriet. Arbetet beräknas färdigställas under hösten år 2021.

Bedömning

Revisionsfråga: Görs kontroller för att säkerställa att anläggningsregistret hålls uppdaterat och aktuellt?

Revisionsfrågan bedöms **delvis uppfyllt**.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på följande iakttagelser:

- Inventering av inventarier, maskiner och anläggningar genomförs där samtliga anläggningar inventeras vartannat år. Controller med ansvar för anläggningsregistret tar fram såväl inventeringslistor som instruktion för inventering.
- Regionens fastigheter och lokaler har historiskt inte inventerats med samma frekvens och struktur som regionens övriga anläggningstillgångar. Plan finns att inventering av fastigheter och lokaler ska genomföras oftare och mer regelbundet. Plan för detta har dock inte implementerats vid tid för granskning.
- Tidigare lämnad rekommendation avseende att det finns skillnader mellan regionens anläggningsregister och Lantmäteriets fastighetsregister samt att det i regionens anläggningsregister saknas fastighetsbeteckningar har inte åtgärdats trots regionstyrelsen svar till revisionen om att åtgärder ska ske. Det pågår dock ett arbete som beskrivs vara färdigställt under hösten 2021.

Revisionsfråga 5 - Uppfyller anläggningsregistret kraven enligt god redovisningssed?

Iakttagelser

I RKR vägledning bokföring och arkivering beskrivs vilka krav som ställs på ett anläggningsregister för att det ska uppfylla god redovisningssed. Vi har stämt av kraven enligt RKR vägledning bokföring och arkivering. Resultatet av avstämningen framgår av bilaga 1. Följande noteringar har gjorts vid granskningen:

- Nyttjandeperiod anges ej i anläggningsregistret. I regionens ekonomisystem Agresso kan en separat rapport tas ut där återstående ekonomisk livslängd/avskrivningstid framgår och med hjälp av vilken slutdatum därmed beräknas. Arbetet beskrivs vara pågående för att det från och med nästa år ska vara möjligt att se antal månader som är kvar att skriva av per anläggning direkt i anläggningsregistret.
- Korrigeringar av tidigare års avskrivningar eller nedskrivningar anges ej i anläggningsregistret. I intervju beskrivs att det är möjligt att se korrigeringar av tidigare års avskrivningar eller nedskrivningar i Agresso. Det är dock inte möjligt att ta ut en rapport där det framgår för vilka anläggningar tidigare års avskrivningar eller nedskrivningar har korrigerats.
- Överlåtelse och utrangeringar som genomförts under räkenskapsåret framgår ej av granskat anläggningsregister. Det är dock möjligt att ta ut rapporter för både utrangeringar och överlåtelse/försäljningar ur regionens ekonomisystem Agresso.

Bedömning

Revisionsfråga: Uppfyller anläggningsregistret kraven enligt god redovisningssed?
Revisionsfrågan bedöms **delvis uppfyllt**.

Bedömningen grundar sig i huvudsak på följande iakttagelser:

- I anläggningsregistret anges inte slutdatum avseende ekonomisk livslängd. Korrigeringar av tidigare års avskrivningar eller nedskrivningar anges ej i anläggningsregistret. Överlåtelse och utträngningar som genomförts under räkenskapsåret framgår ej.
- Vidare saknas det fastighetsbeteckningar i regionens anläggningsregister som försvårar avstämning med Lantmäteriets fastighetsregister.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västmanland genomfört en granskning gällande regionens interna kontroll av anläggningstillgångar. Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsen har en tillräcklig intern kontroll avseende rutiner för redovisning av anläggningstillgångar. Detta utifrån att tillgångarna i allt väsentligt är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har klassificerats och värderats enligt god sed .

Vår samlade bedömning är att regionstyrelsen i huvudsak har en tillräcklig intern kontroll avseende rutiner för redovisning av anläggningstillgångar. Bedömningen baseras på bedömningen av en sammanvägning av revisionsfrågorna i granskningen, vilka framgår av rapporten.

Rekommendationer

Efter genomförd granskning rekommenderar vi regionstyrelsen att vidta åtgärder för att ytterligare stärka den interna kontrollen:

- Utifrån resultat i Alokeringsplan (Nytt Akutsjukhus Västerås) samt eventuella verksamhetsförändringar som påverkar utnyttjandet av fastigheterna finns ett årligt behov av att beakta aktuella redovisningsfrågor. Detta avseende bl.a rivningar, saneringar, evakueringar m.m. med fokus på gränsdragning avseende resultatpåverkande kostnader och investeringsutgifter. Vi rekommenderar även att Alokeringsplanen eller motsvarande plan uppdateras årligen för att i sin tur säkerställa en tillräcklig intern kontroll i de finansiella rapporterna med tanke på regionens omfattande byggprojekt.
- I regionens riktlinjer tydliggöra hur saneringskostnader, evakueringskostnader samt försäkringsärenden redovisningsmässigt ska hanteras.
- Se över behovet att genomföra stickprovsmässiga kontroller av kostnader som kostnadsförts respektive aktiverats. Fokus bör härvidlag särskilt vara de kostnader som överstiger eller understiger fastställda gränsvärden för aktivering eller kostnadsföring. Detta för att säkerställa följsamhet till god redovisningssed.
- Fastigheter och lokaler avser huvuddelen av regionens anläggningstillgångar. Vi rekommenderar därav att inventering av fastigheter och lokaler även genomförs årligen samt redovisningsmässigt hantera resultatet av dessa inventeringar. Detta för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll i de finansiella rapporterna.
- Uppdatera/utveckla informationen avseende anläggningsregistret så att det överensstämmer med RKR s vägledning bokföring och arkivering.
- Vidta åtgärder då fastighetsbeteckning i regionens anläggningsregister saknas som gör det möjligt att stämma av mot Lantmäteriets fastighetsregister.
- Säkerställa att inventering i enlighet med framtagna inventeringsinstruktion. Bland annat bör säkerställas att det framgår när inventering genomförts och att inventering har genomförts av två i förening.

Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
1. Finns rutiner och kontroller avseende gränsdragning av vad som skall aktiveras respektive kostnadsföras?	Ja Regionens regler avseende vilka kriterier en kostnad ska uppfylla för att räknas som en investering och därmed aktiveras är tydliggjorda i styrande och stödande dokument. Av regionen fastställda regler står inte i strid med relevanta lagrum och rekommendationer.	
2. Sker aktivering av investeringar och värdehöjande förbättringar utifrån god redovisningssed?	Ja Stickprovskontroller visar inte på några väsentliga felaktigheter mer än att regionstyrelsen i större utsträckning behöver säkerställa att aktivering sker i samband med att anläggningarna tas i bruk/färdigställs.	
3. Sker avskrivning, utrangeringar och avyttringar av materiella anläggningstillgångar utifrån god redovisningssed?	Ja Regionen tillämpar komponentredovisning och riktlinjer och regler för detta är fastställda i styrande dokument. Hanteringen av projektkostnader för att möjliggöra fördelning i komponenter utgår från fördelning på olika projektnummer där kostnader fördelas löpande under ett projekt och som sen ligger till grund för aktivering. Utifrån de stickprov som genomförts gör vi bedömningen att regionen inte avviker mot god sed.	

4. Görs kontroller för att säkerställa att anläggningsregistret hålls uppdaterat och aktuellt?

Delvis

Inventering av inventarier, maskiner och anläggningar genomförs där samtliga anläggningar inventeras vartannat år.

Regionens fastigheter och lokaler har historiskt inte inventerats med samma frekvens och struktur som regionens övriga anläggningstillgångar.

Tidigare lämnad rekommendation avseende att det finns skillnader mellan regionens anläggningsregister och Lantmäteriets fastighetsregister samt att det i regionens anläggningsregister saknas fastighetsbeteckningar har inte åtgärdats trots regionstyrelsen svar till revisionen om att åtgärder ska ske.

5. Uppfyller anläggningsregistret kraven enligt god redovisningssed?

Delvis

I anläggningsregistret anges inte slutdatum avseende ekonomisk livslängd. Korrigeringar av tidigare års avskrivningar eller nedskrivningar anges ej i anläggningsregistret. Överlåtelser och utrangeringar som genomförts under räkenskapsåret framgår ej.

Vidare saknas det fastighetsbeteckningar i regionens anläggningsregister som försvårar avstämning med Lantmäteriets fastighetsregister.

Bilagor

Bilaga 1

Anläggningsregister

När ska anläggningsregistret uppdateras?

Ett anläggningsregister ska uppdateras senast i samband med det bokslut som upprättas per räkenskapsårets utgång.

Vilka uppgifter ska anläggningsregistret innehålla?

Ett anläggningsregister ska för varje enskild tillgång innehålla uppgift om:

- a) uppgifter som gör det möjligt att identifiera tillgången,
- b) anskaffningsvärde,
- c) anskaffningstidpunkt,
- d) beräknat restvärde,
- e) tillämpad avskrivningsmetod, om annan metod än linjär används, eller uppgift om att tillgången inte skrivs av,
- f) nyttjandeperiod,
- g) ackumulerade avskrivningar,
- h) ackumulerade nedskrivningar,
- i) korrigeringar av tidigare års avskrivningar eller nedskrivningar, och
- j) omklassificeringar.

Har en tillgång överlåtits eller uttrangerats under räkenskapsåret, ska anläggningsregistret innehålla uppgift om detta.

Har en tillgång delats upp i komponenter eller separata avskrivningsenheter, ska uppgifterna anges för varje komponent respektive avskrivningsenhet.

Bilaga 2

Erhållna stöddokument (lathundar) avseende redovisning av anläggningstillgångar:

- Anläggningsredovisning - Avskrivning
- Anläggningsredovisning - Avslut av leasingbilar
- Anläggningsredovisning - Bokföra
- Anläggningsredovisning - Byte av anläggningsgrupp
- Anläggningsredovisning - Fastighetsprojekt för aktivering
- Anläggningsredovisning - Reversering av felaktigt upplagd anläggning
- Anläggningsredovisning - Skapa anläggning Hyr-PC, Hyr-Skrivare och Hyr-kopiator
- Anläggningsredovisning - Utrangering och Försäljning
- Anläggningsredovisning - Årsavslut
- Anläggningsredovisning - Ändra konteringsvärde
- Anläggningsredovisning - Överföra - Lägga ihop eller dela

2021-09-11

Tobias Bjöörn

Carl-Magnus Stenehav

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Region Västmanland enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2021-02-16. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.